

Metodický list – Chovnost, krytí, volný a řízený chov

Metodický list je výkladový předpis Chovatelského a registračního řádu.

1. CHOVNOST

a/ Za **chovné zvíře** je považována každá kočka/kocour (dále jen obecně „kočka“), která splní následující podmínky:

- dosažení věku určeného Vyhláškou č.384/2021 na ochranu psů a koček při chovu (dále jen „Vyhláška“) – pro kočku platí 1 rok (tj. dokončených 12 měsíců věku při nakrytí), pro kocoura 6 měsíců (dokončený 6. měsíc pro krytí)
- je zdravá a její chovnost není z žádného důvodu omezena
- je označena identifikačním čipem
- kočka i majitel má platnou registraci v ČSCH-SCHK

Při chovu je majitel zvířete povinen se řídit chovatelským řádem, jeho výkladovými předpisy – metodickými listy a etickým kodexem.

b/ **Kočky nepovolené k chovu** jsou taxativně vyjmenovány v Chovatelském a registračním řádu FIFE v bodu 3.6. Jedná se zejména o následující vady:

- šilhající kočky
- hluché a slepé kočky
- kočky s pupeční kýlou
- kocouři s jakoukoliv testikulární anomálií
- kočky bez vousů
- kočky s více nebo méně prsty
- kočky s deformacemi kostry, hrudního koše včetně plochého hrudníku nebo jakékoliv deformace páteře
- kočky s deformacemi hlavy, asymetrickým obličejem
- kočky trpasličího vzrůstu
- agresivní kočky
- jakýkoliv typ „divoké“ kočky (méně, než F5 generace po páření s divokou nebo hybridní kočkou)
- kočky s diskvalifikační vadou uvedenou ve standardu plemene

c/ **Dočasné pozastavení chovnosti** – při podezření na vadu vylučující chovnost je HPCH povinen své stanovisko a návrh na vyřazení z chovu předložit k projednání chovatelské komisi a informovat plemennou knihu/ sekretariát SCHK. CHK rozhodne s konečnou platností až na podkladě rozboru všech dostupných informací a odborných stanovisek (může si vyžádat jak jejich doplnění, tak předvedení zvířete). Rozhodnutí zašle CHK prostřednictvím sekretariátu SCHK písemně chovateli s dodejkou.

Jestliže vznikne důvodná pochybnost o kvalitě sluchu chovného zvířete, CHK může uplatnění práva platné chovnosti pozastavit, případné odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. K obnovení chovnosti musí chovatel předložit výsledek BAER testu. Je-li vada sluchu prokázána, musí majitel zabezpečit vyřazení daného zvířete z chovu např. kastrací.

d/ **Zrušení chovnosti** – pokud se prokáže, že zvíře trpí některou z vad, vylučující chovnost, nesmí být dále k chovu použito a záznam o nevhodnosti k chovu je vyznačen v plemenné knize, rozhodnutí zašle CHK prostřednictvím sekretariátu SCHK písemně chovateli s dodejkou.

e/ **Odvolání chovatele** proti zrušení chovnosti – chovatel má právo do 15 dnů od data doručení rozhodnutí podat proti rozhodnutí o vyřazení zvířete z chovu odvolání k ÚOK SCHK (Předsednictvo) prostřednictvím sekretariátu SCHK. K návrhu na zrušení chovnosti přikládá navrhovatel nebo odvolávající se chovatel kompletní dokumentaci zvířete. Podané odvolání nemá odkladný účinek.

2. KRYTÍ

a/ **Předčasné krytí** – ve výjimečných případech (ze zdravotních důvodů) je možné nakrýt kočku (samici) již v období mezi 9. a 12. měsícem věku (Sbírka zákonů, Vyhláška č.384/2021, par. 14.1b), pro tyto případy je dle Vyhlášky vyžadováno písemné vyjádření veterinárního lékaře o celkovém zdravotním stavu a tělesné vyspělosti konkrétního zvířete. Vyšetření zvířete musí být provedeno a potvrzení musí být vydáno nejpozději na začátku říje, nejdříve může být vyšetření zvířete provedeno a potvrzení vydáno jeden měsíc před začátkem říje. (Sbírka zákonů, Vyhláška č.384/2021, par.14.2)

Při krytí kočky (samice) před 10. měsícem věku je z rozhodnutí ÚOK vystavení PP zatíženo zvýšeným poplatkem (+100 %).

Při nedodržení spodní povolené hranice pro reprodukci chovných zvířat (9 měsíců pro kočku s povolenou výjimkou, 6 měsíců pro kocoura) jsou tyto případy ve vztahu k vystavení PP a dalšímu chovu posuzovány individuálně a jsou předávány k projednání orgánům Státní veterinární správy.

b/ **Krytí ve vyšším věku** – pro krytí kocourem není stanovena horní věková hranice, nakrytí kočky je možné do dne jejích 9. narozenin. (Sbírka zákonů, Vyhláška č.384/2021, par. 14.1c)

Dle Vyhlášky veterinář musí písemně potvrdit, že zdravotní stav zvířete umožňuje březost bez nadměrných rizik. Vyšetření zvířete musí být provedeno a potvrzení musí být vydáno nejpozději na začátku říje, nejdříve může být vyšetření zvířete provedeno a potvrzení vydáno jeden měsíc před začátkem říje. (Sbírka zákonů, Vyhláška č.384/2021, par. 14.2).

c/ **Nakrytí** – chovatelé jsou povinni učinit taková opatření, aby nemohlo dojít k nežádoucímu nebo neplánovanému nakrytí. Během jedné říje smí být kočka nakrývána pouze jedním kocourem. Minimální časový odstup mezi krytím dvěma různými kocoury jsou 3 týdny. Dvojí nakrytí, tj. současné nakrytí více kocoury je nepřipustné.

d/ **Smlouva o krytí** – chovatelé jsou povinni si navzájem doložit:

- Dobrý zdravotní stav zvířat, povinná očkování a povinná zdravotní vyšetření
- Souhlas poradce chovu s krytím zvolených partnerů na krycím listě, pokud jde o řízený chov nebo krytí podléhající schválení.

Další podmínky krytí jsou závislé na vzájemné dohodě chovatelů, kteří mají právo navzájem požadovat předložení i jiných (nepovinných) zdravotních vyšetření, testů a chovatelských dokumentů. Před krytím se doporučuje uzavřít písemnou smlouvu a zejména určit výši poplatku, jeho splatnost, případně způsob poskytnutí náhradního krytí, právo na vrácení části poplatku při neúspěšném krytí apod.

e/ **Krytí v zahraničí, non-FIFe krytí** – při krytí non-FIFe kocourem se doporučuje konzultovat PP kocoura s poradcem chovu, aby se předešlo případným problémům s odlišností registračních pravidel. Při krytí zahraničním FIFe kocourem platí podmínky chovatelského řádu FIFe.

Krytí non-FIFe koček – kocour zásadně může krýt pouze kočky s PP. Otázky chovnosti kočky, přípustnosti krytí nebo členství majitele řeší členská (non-FIFe) organizace, v níž je organizován majitel kočky. Není povoleno krýt kočky trpící (pseudo-) achondroplazií, osteochondrodysplazií nebo polydaktilií.

3. CHOVATELSKÝ DENÍK

a/ Povinností chovatele je vést chovatelský deník o chovných zvířatech, jejich krytí a vrzích, předkládat jej na požádání ke kontrole chovatelské komisi, poradci chovu nebo jiné osobě, pověřené CHK, případně držiteli krycího partnera při krytí. Chovatelský deník může být veden ve formě písemné nebo elektronické.

b/ V chovatelském deníku musí být uvedeno minimálně:

- Datum krytí
- Datum a průběh porodu
- Narozená koťata (včetně uhynulých)
- Důležité údaje o vývoji a růstu koťat (např. hmotnosti)
- Odčervení a očkování (datum a použité léčivo)
- Případná onemocnění a léčba koťat
- Čísla čipů jednotlivých koťat

c/ Chovatel uchovává údaje vztahující se ke konkrétnímu krytí nebo vrhu minimálně 3 roky.

4. VADY, UTRACENÍ ZVÍŘAT

a/ Kočka, která opakovaně rodí císařským řezem, nesmí být použita k dalšímu chovu. Z evidenčních důvodů je nutný přetisk Nevhodný k chovu v PP a PK, doporučena je kastrace.

b/ Utracení prokazatelně defektních, života neschopných koťat může provést pouze veterinární lékař co nejdříve po jejich narození.

Toto ustanovení je obecně závaznou podmínkou pro každé utracení zvířete. Chovatel, který se dopustí nezákonného utracení zvířete nebo k němu jiného podněcuje, se kromě zákonné odpovědnosti vystavuje kárnému řízení.

5. VOLNÝ CHOV

a/ Primárně platí pro chovatele právo volného chovu, kdy je plemenitba vedena v souladu s ustanoveními chovatelského řádu, metodickými listy a zákonnými předpisy ČR.

b/ Chovatel sám provádí výběr krycího partnera, kontrolu vrhu, určení barev i ohlášení vrhu plemenné knize. Kdykoliv však může odborné otázky konzultovat s poradcem chovu nebo odborným funkcionářem SCHK.

c/ Volnou plemenitbu nelze uplatnit při chovu koček v neuznaném zbarvení nebo neuznaném plemeni, u mladých chovatelů a v dalších případech, specifikovaných v kapitole Řízený chov/Chov s asistencí poradce chovu.

d/ Při volné plemenitbě je od chovatele vyžadována znalost a dodržování Chovatelského řádu a Etického kodexu a odborné orgány (ÚOK nebo CHK) mají právo si tuto znalost kdykoliv ověřit.

6. ŘÍZENÝ CHOV/ CHOV S ASISTENCÍ PCH

a/ V řízeném chovu nebo chovu s asistencí poradce chovu je omezeno právo volného chovu a chovatel je povinen dodržovat specifická pravidla po celou dobu jeho trvání. Konkrétní podmínky stanovuje ve svém rozhodnutí hlavní poradce chovu nebo chovatelská komise a rozhodnutí o řízeném chovu zašle sekretariát SCHK písemně chovateli do vlastních rukou.

b/ Chov s asistencí poradce chovu je uplatňován v těchto případech:

- Při přímé příbuzenské plemenitbě (páření vlastních sourozenců i z různých vrhů nebo páření rodič x potomek) – nutné povolení krytí
- Při plemenitbě koček, jejichž zbarvení není v příslušném plemeni uznáno – nutné konzultovat chovatelský plán s PCH
- U mladých chovatelů – pokud není rodič nebo jiný mentor mladého chovatele zkušeným chovatelem, působí PCH jako garant výběru vhodného krycího partnera a správného určení barev koťat.

c/ Řízený chov je uplatňován vždy v těchto případech:

- Při nežádoucím (defektním) vývojovém trendu v plemeni, chovné linii nebo zbarvení, jestliže CHK nebo ÚOK rozhodne o dočasném zavedení řízeného chovu k eliminaci defektu
- Nese-li kočka nebo kocour v genotypu nežádoucí nebo atypické vlohy nebo znaky
- U těch chovatelů, kdy jejich odborná způsobilost neumožňuje uplatnění volné plemenitby a jejich členská organizace není schopna zajistit zvýšení odbornosti chovatele (například je-li chovatelem opakovaně nebo závažně porušen CHŘ nebo zákonná nařízení ČR).

d/ Opakované porušení podmínek řízeného chovu může mít za následek disciplinární řízení.

Použité zkratky:

CHŘ	Chovatelský řád
CHK	Chovatelská komise
HPCH	Hlavní poradce chovu
PCH	Poradce chovu
PK	Plemenná kniha
PP	Průkaz původu (rodokmen)
SCHK	Sdružení chovatelů koček
ÚOK	Ústřední odborná komise (Předsednictvo SCHK)

Poslední aktualizace 5.1.2026